

Evaluace 2017

hlavní zjištění

Václav Hradecký, Výzkum a analytika

15. 12. 2016

Kvantitativní část

Metodologie

- Panel 80% CAWI 20% CATI

Cílová skupina

- Kvótní výběr
- Výběrový soubor je reprezentativní na populaci ČR 15+ podle kritérií pohlaví, věku, vzdělání velikosti místa bydliště a regionálně podle členění na 8 krajů

Velikost vzorku

- 6 331 respondentů

Sběr dat

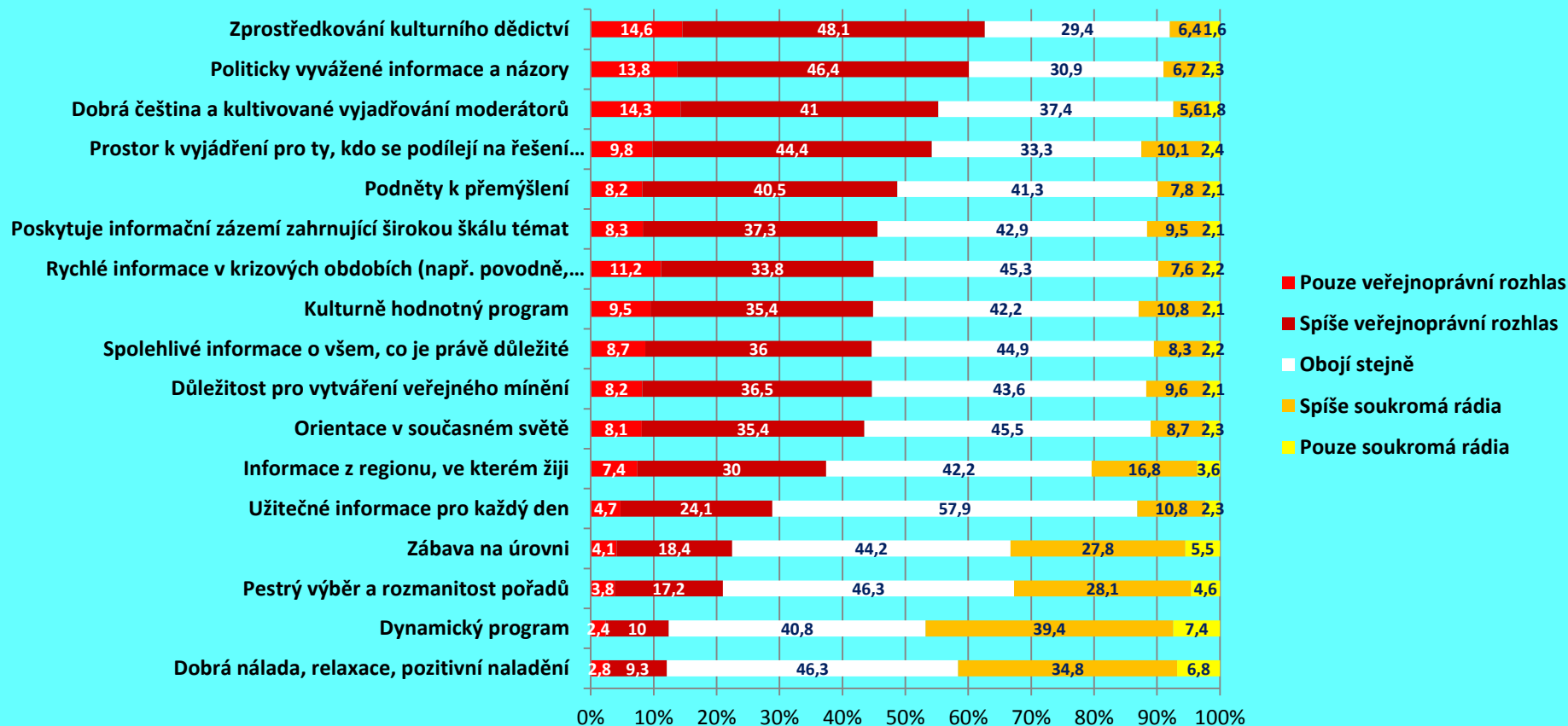
- 2. 10.– 3. 11. 2017

Shrnutí

- Veřejnoprávní rozhlas a jeho role v české společnosti má stále silnou podporu veřejnosti.
- Očekávání od veřejnoprávního rozhlasu se ve srovnání s předchozími výzkumy od. r. 2012 nemění.
- Stejně tak se podstatně nemění hodnocení toho, jak Český rozhlas tato očekávání naplňuje.
- Výsledky naznačují mírný nárůst nedůvěry v objektivitu a nestrannost médií týkající se i role veřejnoprávního rozhlasu.
- Image rádia veřejné služby a vnímání jeho potřeby ve společnosti patrně mírně oslabuje.

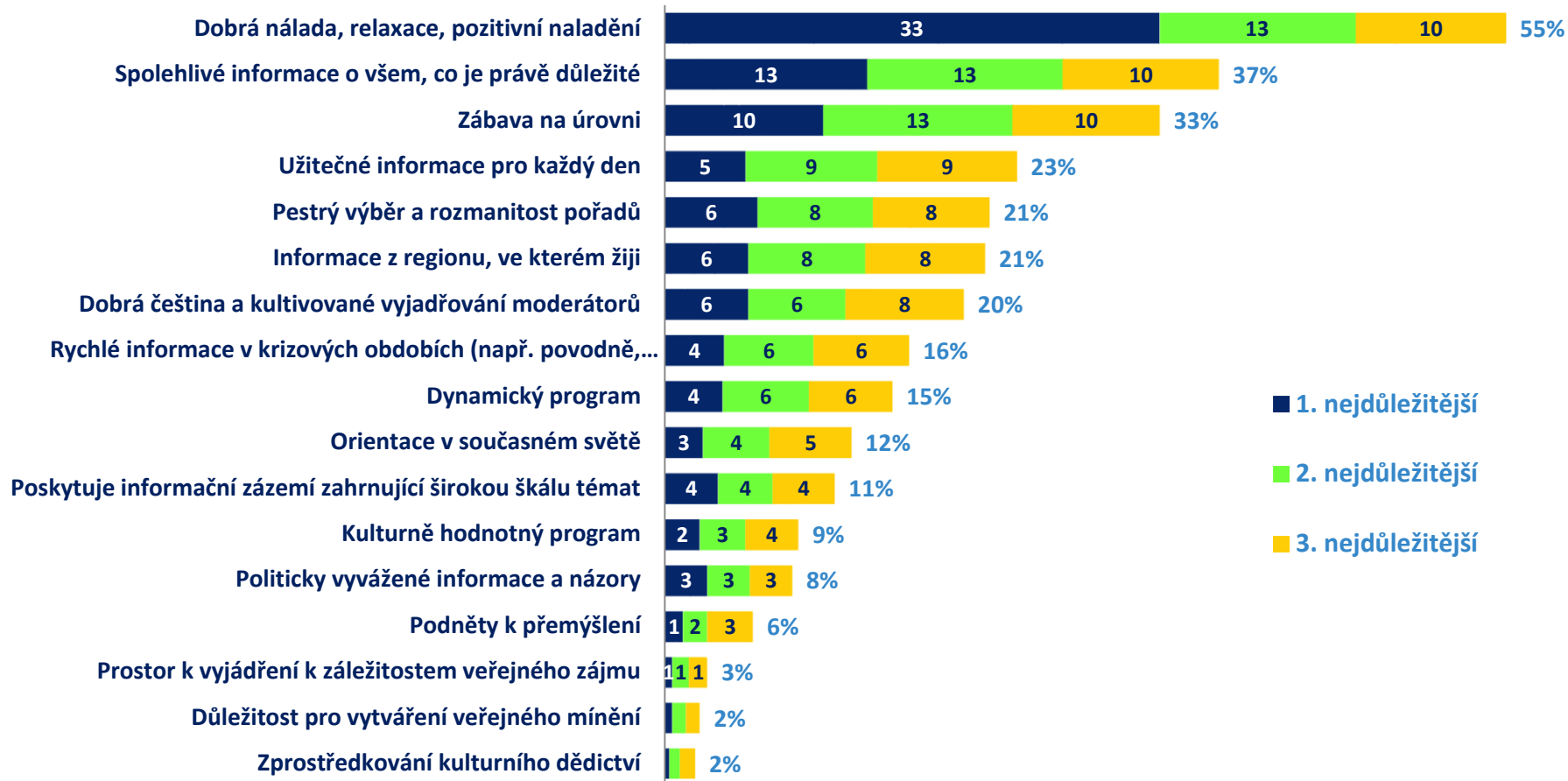
Vybrané aspekty

Funkce rozhlasu – kdo je naplňuje více veřejnoprávní rozhlas nebo komerční stanice ?

Posluchači obecně příliš nediferencují obsah vysílání veřejnoprávního a komerčního rádia. Značná část rozhlasového publika, která podle jednotlivých aspektů variuje od čtvrtiny až k polovině posluchačů rádia, předpokládá, že obě části duálního systému nabízejí zhruba stejnou kvalitu. Tento názor pochopitelně zastávají hlavně posluchači komerčních rádií. Veřejnoprávnímu rozhlasu je přičítáno hlavně zprostředkování kulturního dědictví, kultivované vyjadřování, politická vyváženost. Komerční rádia naopak dominují z hlediska dynamického programu, dobré nálady a zábavy. Největší společný prostor představují užitečné informace pro každý den.

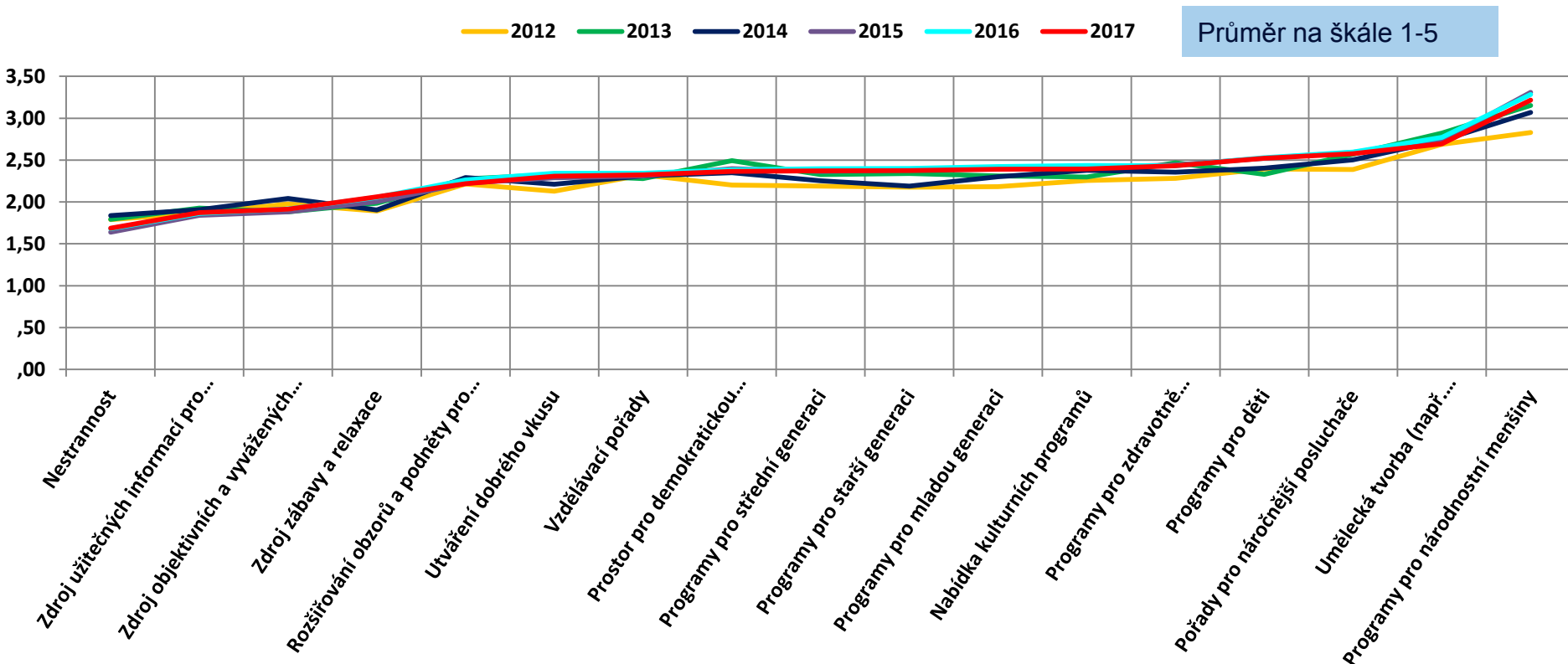
Podle jakých kritérií si posluchači rádií vybírají stanici k poslechu

Zatímco od veřejnoprávního rozhlasu je očekáváno kulturní dědictví, kultivovaný projev a politická vyváženost, hlavní aspekt, podle kterého si většina posluchačů stanici vybírá, je dobrá nálada a zábava. Společný požadavek na všechna rádia jsou spolehlivé informace, nicméně ty očekává větší část posluchačů na všech rádiích.

Do jaké míry považujete za potřebné, aby veřejnoprávní rozhlas plnil následující cíle:

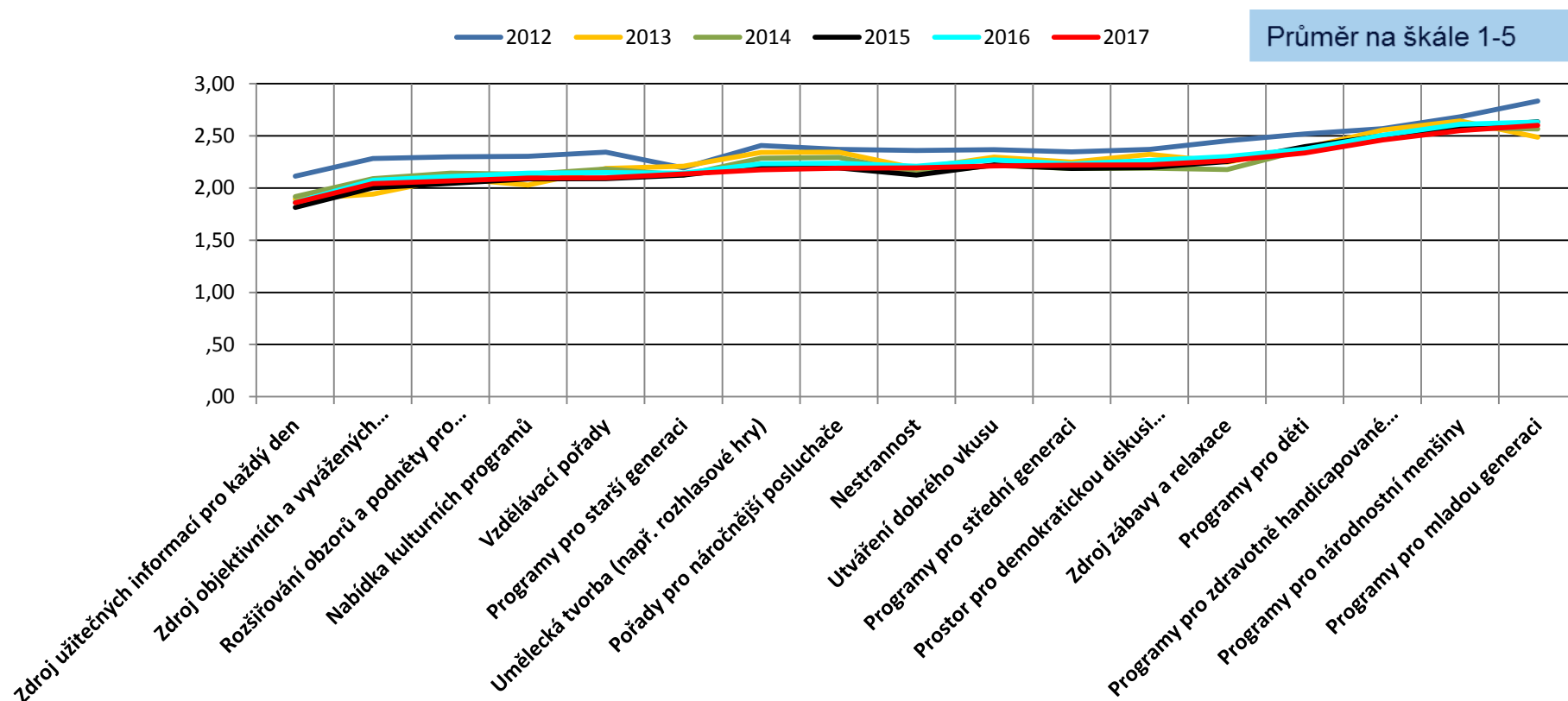
Hodnocení důležitosti úkolů veřejnoprávního rozhlasu výzkumy v letech 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 (pořadí podle 2017)

Podle názorů posluchačů rádia obecně by měl veřejnoprávní rozhlas poskytovat nestranné, vyvážené a užitečné informace pro všechny a současně být také zdrojem zábavy. Na konci pořadí jsou programové typy, které jsou určeny pro menšinové posluchače. Od počátku evaluačních výzkumů je toto pořadí úkolů vnímáno prakticky stejně bez podstatných změn.

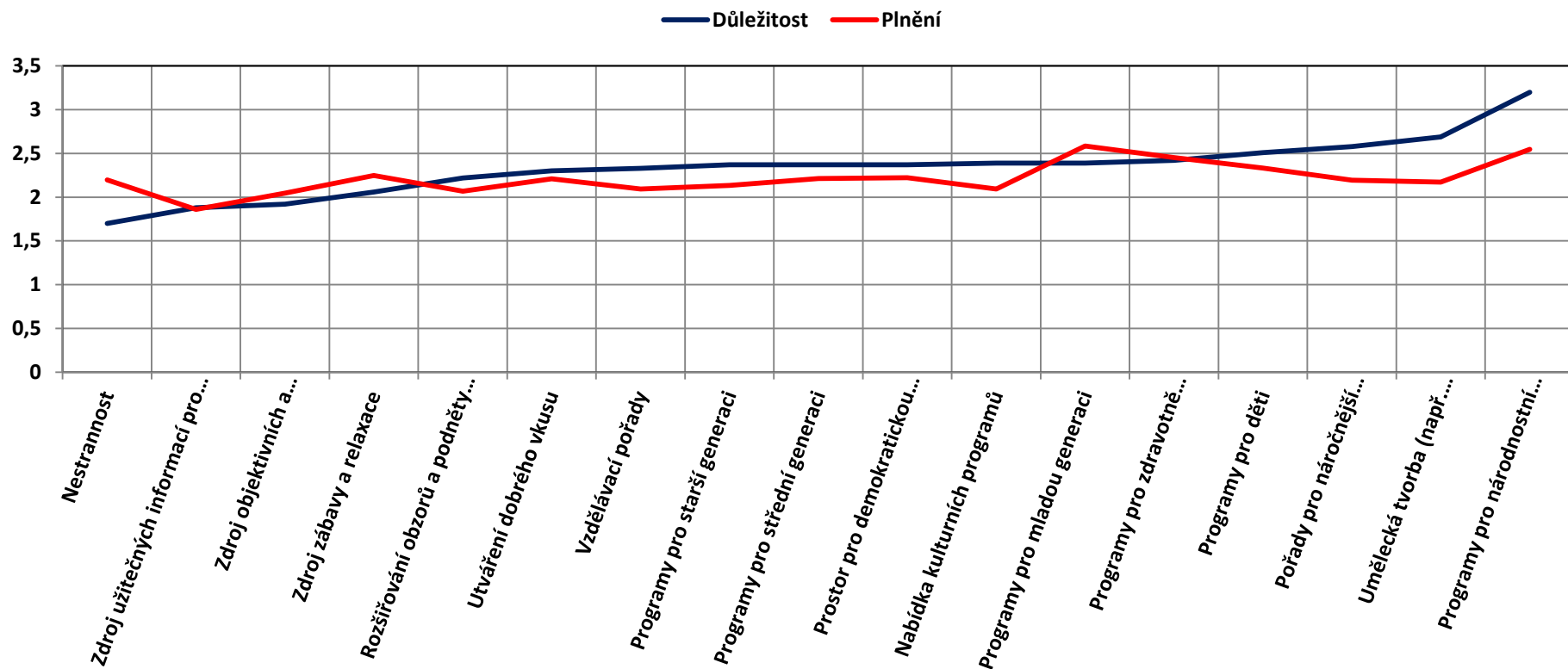
Jak ČRo vyjmenované cíle plní

Jak ČRo plní očekávání vztažená k veřejnoprávnímu médiu - srovnání výzkumů 2012 - 2017 (řazení podle 2016)

Podle respondentů plní ČRo většinu cílů alespoň „spíše dobře“. Negativní vyjádření (zastoupené hlavně posluchači komerčních stanic) variovalo kolem desetiny souboru. Hodnocení posluchačů ČRo je výrazně pozitivnější, pořadí hodnocených aspektů se však zásadně nemění. Nestrannost, která je v hodnocení důležitosti aspektů na 1. místě, klesá v hodnocení toho, jak ČRo plní očekávání, až na 7. místo. Tento názor se však opírá spíše o image než fakta. Důvěra v nestrannost médií dlouhodobě klesá. Celkově se názor na naplňování role média veřejné služby během sledovaných 5 let prakticky nemění.

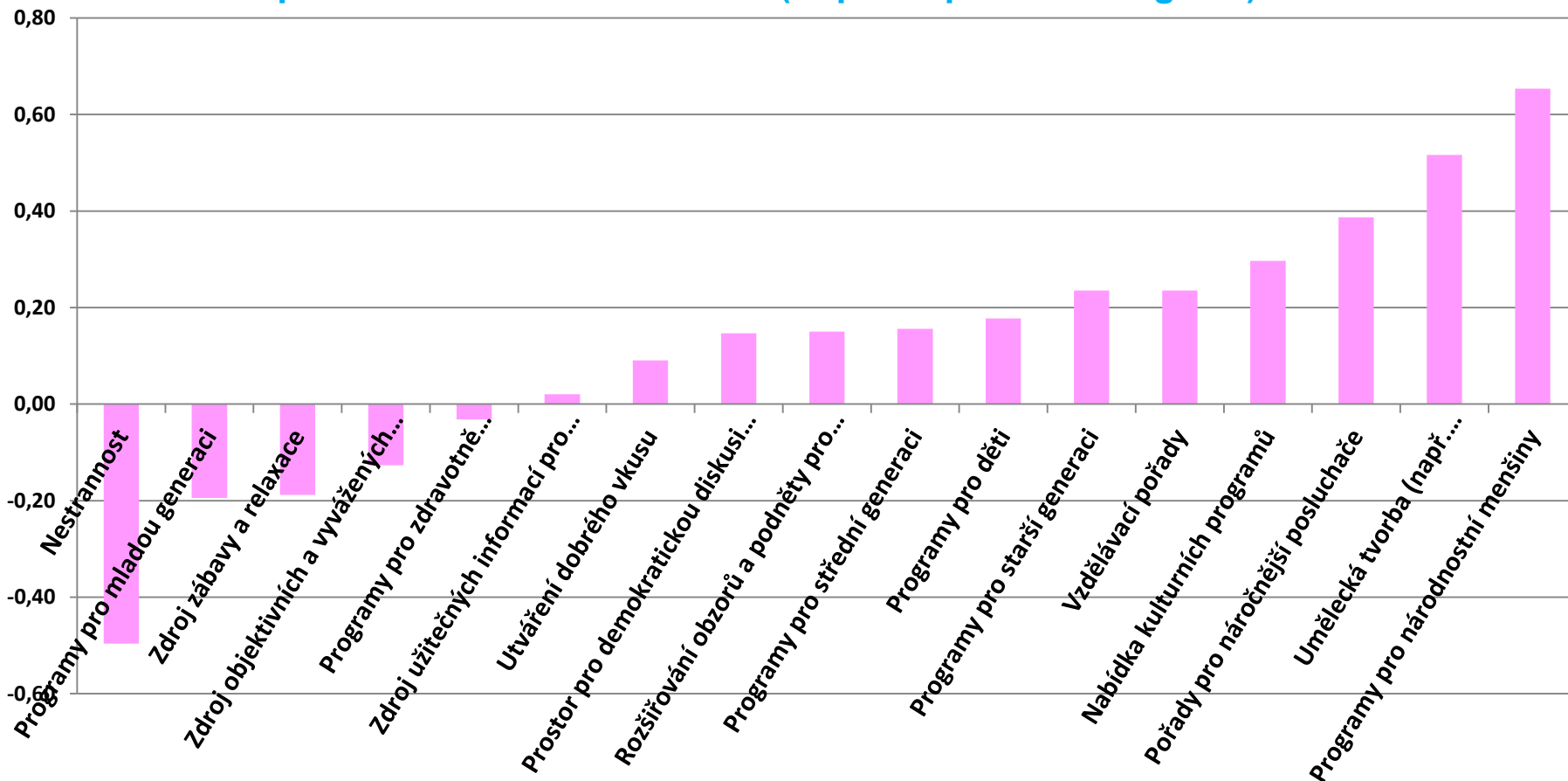
Jak posluchači rádia v r. 2017 obecně hodnotili naplňování role veřejnoprávního rozhlasu ve srovnání s důležitostí, kterou jednotlivým aspektům přiřkládají (průměr na škále 1-5)

Respondenti mají pocit, že veřejnoprávní rozhlas je méně nestranný v míře, která by odpovídala jejich představě.

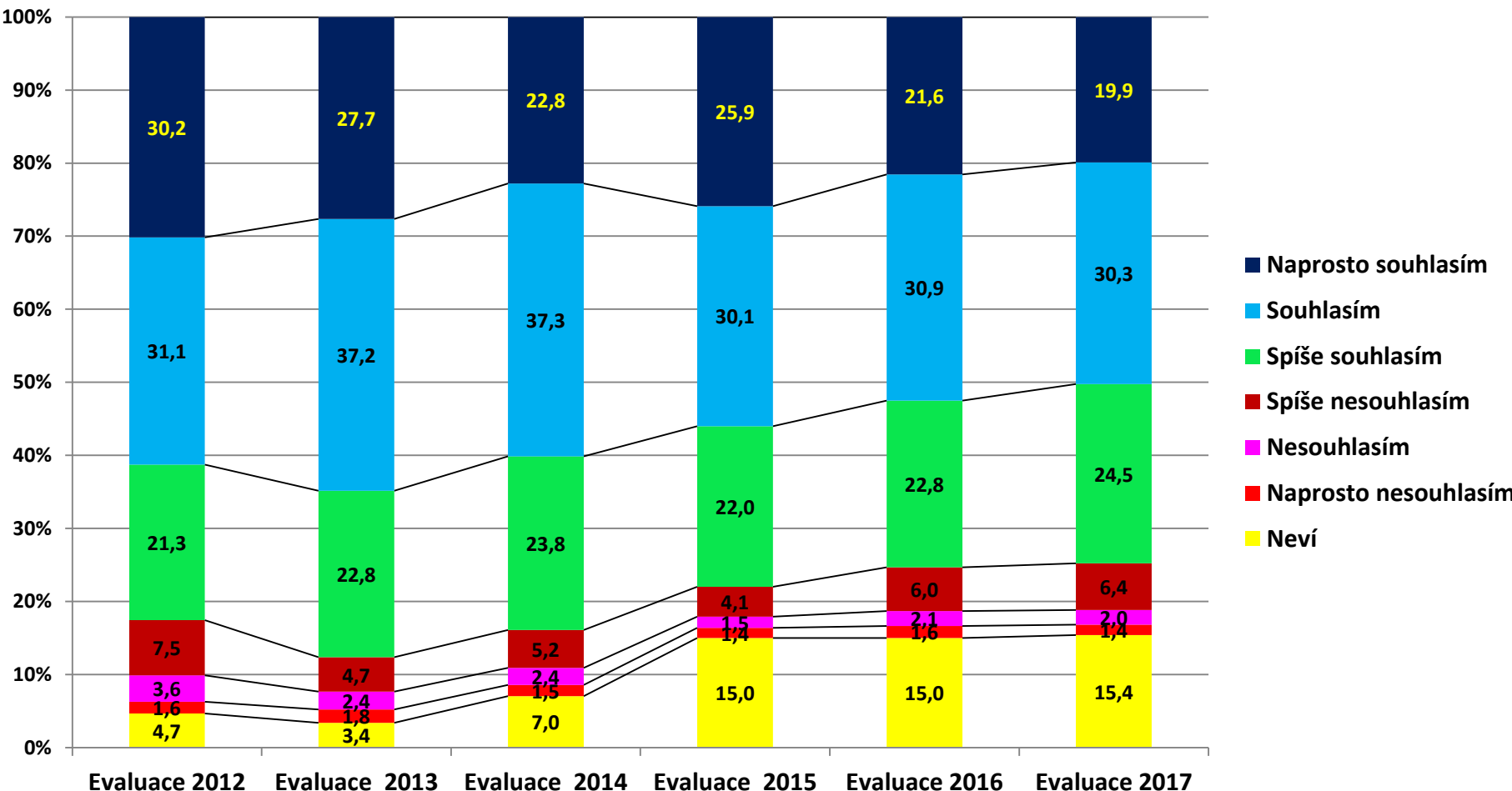
Méně naplňuje i funkce zdroje zábavy a relaxace a programů pro mladou generaci a mírně méně i zdroje objektivních a vyvážených informací. Kvalitativní výzkum ukazuje, že posuzování nestrannosti není většinou opřeno o konkrétní argumenty – jde spíše o narůstající nedůvěru k nezávislosti médií obecně. Naplňování v oblastech programů pro menšiny, umělecké tvorby, kultury a pořadů pro náročné posluchače je výrazně vyšší než většina rozhlasového publika očekává – většina preferuje vytváření programů pro většinového posluchače..

Rozdíl mezi naplněním a očekáváním 2017 (doplněk přechozího grafu)

Nejsilnější rozdíl mezi očekáváním a naplňováním cílů je v představě podstatné části posluchačů rádií v míře, kterou ČRo věnuje umělecké tvorbě, pořadům pro náročné posluchače a programům pro menšiny. Bez ohledu na zákonné povinnosti veřejnoprávního média je pro většinového posluchače toto zaměření mimo jeho zájmy. Nižší než požadovaná míra nestrannosti je zdůvodňována (podle informací z kvalitativní části výzkumu) tím, že ČRo reflektuje zájmy a požadavky aktuální politické sestavy vzhledem k závislosti na posuzování svého fungování politiky a poslanci. Tento bod je citlivý zejména tím, že nestrannost je v očekávání posluchačů na 1. místě.

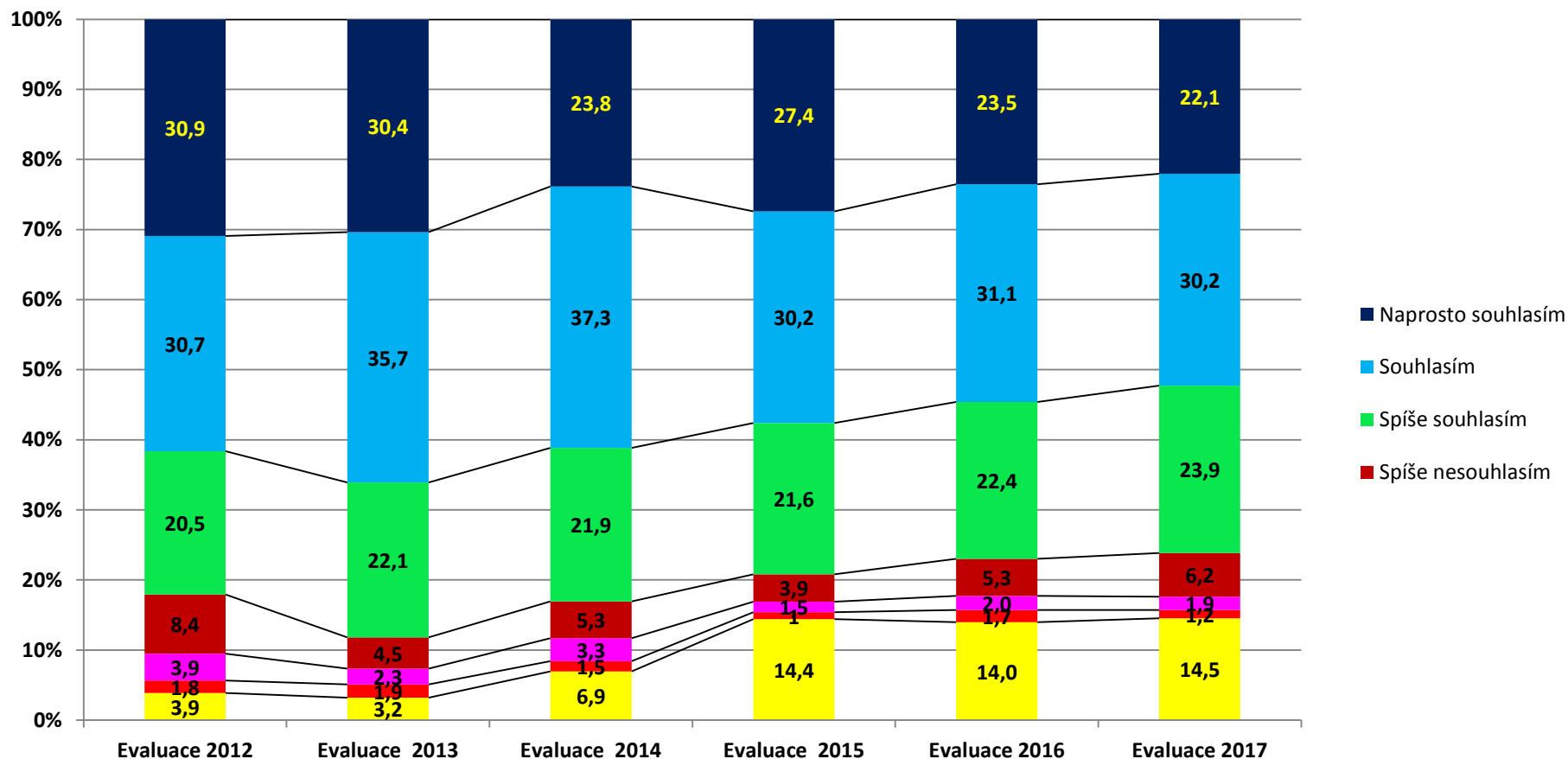
Názory na tvrzení: „Společnost by měla zajišťovat podmínky pro existenci veřejnoprávního rozhlasového vysílání.“ Srovnání v letech 2012-17.

V roce 2017 prezentuje pozitivní vztah k veřejnoprávnímu rozhlasu 75% respondentů. V roce 2015 to bylo 78 % a v roce 2012 83 %. Tzn. podpora rádia veřejné služby zřetelně klesá.

Názory vztahující se k tvrzení: „Veřejnoprávní rozhlas je potřebnou součástí kultury

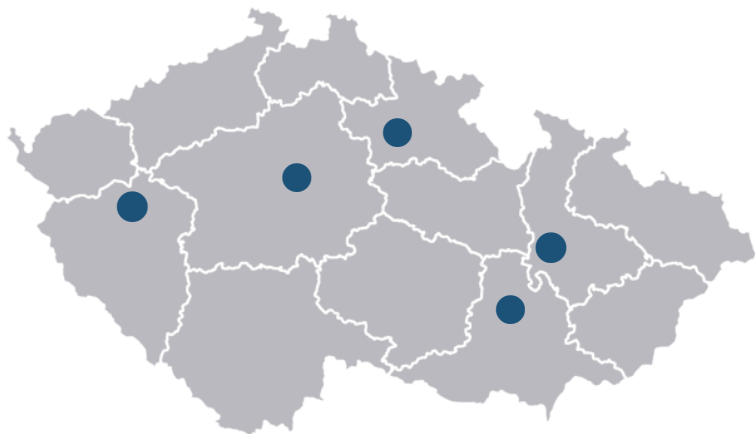
demokratické společnosti.“ Srovnání v letech 2012-15.

Výsledky jsou obdobné jako u předchozí otázky. Pozitivní stanovisko (přínejmenším mírný souhlas) vyslovuje výrazná většina, tzn. 76% dotázaných. Jasný souhlas prezentuje nadpoloviční většina, 52%. Negativní stanovisko vyjádřilo 9 % respondentů. Veřejnoprávní rozhlas a jeho role v demokratickém systému tedy má stále silnou podporu veřejnosti, nicméně srovnání s minulými lety naznačuje její postupné oslabování, které se projevuje snižováním četnosti silné podpory a jejího přesunu ke slabšímu souhlasu a nesouhlasu (spíše souhlasím, spíše nesouhlasím).

Kvalitativní část

Metodologie

Celkem klasických 15 FG, v
Praze, Brně, Olomouci, Plzni a
Hradci Králové

4 FG online a závěrečná diskuze

Terénní práce: 11. 10. - 25.11.

Realizace:

agentura IBRS, část realizovaná
online (ČRo Plus, Radio Wave)
agentura InsightLab

Skupinové diskuze

Cca 90minut

9 respondentů na skupině

Závěrečná diskuze s vybranými posluchači ČRo

Cca 120 minut

52 respondentů v budově ČRo V Praze

Hodnocené stanice:

- ČRo Radiožurnál, ČRo Plus, ČRo Dvojka, ČRo Vltava, regionální ČRo, Radio Wave, diskuzní skupiny realizovány i se ztracenými posluchači a potenciálními posluchači

Respondenti rekrutováni do diskuzních skupin tak, aby reprezentovali cílovou skupinu: cca polovina mužů/žen, různé věkové i vzdělanostní profily /konkrétně uvedeno v dílčích zprávách/

Executive Summary /1/

ČRo je vnímán posluchači velmi pozitivně jako veřejnoprávní služba vysoké kvality.

Veřejnoprávnost posluchači definují zejména takto:

- Nezávislost/objektivita/důvěryhodnost (zejména zpravodajství)
- Rozmanitost/ různorodost (pro všechny skupiny obyvatel)
- Kultivovanost (udržující standard jazyka, projevu, kultury)

Ve všech těchto aspektech ČRo nároky posluchačů naplňuje.

ČRo je posluchači spontánně pozitivně spojován s atributy: „tradice“, „kvalita“, „objektivita/nezávislost“, „různorodost“, „klidnost“ a „přátelskost“.

Executive Summary /2/

Specifické silné stránky ČRo jsou pro posluchače zejména:

- Zpravodajství a publicistika (nezávislé, vyvážené, jdoucí do hloubky)
- Profesionální moderace (kultivovanost, spisovná čeština,

Nejčastěji zmiňované slabiny jsou:

- HUDBA: zastaralá, příliš ohraná, „provařená“, není pro mladé
- Zastaralost: málo dynamiky, humoru, příliš mnoho mluveného slova. Zvláště v ranním vysílání chtějí posluchači energii: vítají energickou hudbu i způsob moderace; příliš klidný až monotónní ráz vysílání některých stanic ČRo (Dvojka, Vltava, Regionální) tento nárok nesplňuje.

Znalost nabídky stanic ČRo je relativně nízká: často se omezuje na Radiožurnál a Vltavu. Posluchači postrádají na vlnách ČRo pořady, přestože je nabízejí další stanice.

Executive Summary /3/

Hudba je významný aspekt poslouchání rozhlasu: její výběr na stanicích ČRo se líbí starším, kritizován je zejména mladšími posluchači

Zpravodajství ČRo je vnímáno jako jeden z klíčových parametrů veřejnoprávnosti a je hodnoceno velmi pozitivně jako jedno z nejkvalitnějších v českém mediálním prostoru.

Dramatické a literární žánry ve vysílání ČRo jsou velmi oceňované a vnímané jako specifikum ČRo.

Moderace na ČRo je vnímána velmi pozitivně jako vysoce profesionální: je důležitým aspektem veřejnoprávnosti.

Executive Summary /4/

ČRo se podle názoru posluchačů nijak zvlášť nepropaguje, mnozí by i uvítali větší viditelnost ČRo a informovanost o nabídce stanic a dalších aktivitách ČRo.

Webová prezentace ČRo je relativně známá a využívána, více mezi mladšími posluchači, zejména archiv.

Posluchači mají nízké povědomí o možnostech digitálního vysílání, popř. dalších možnostech zpřístupnění pořadů (Radiotéka, Youtube): uvítali by více informací.

Kromě kvality informací a zábavy je pro posluchače významný i celkový ráz stanice.

Posluchači se často mezi stanicemi pohybují intuitivně a vnímají spíše celkový emoční výraz stanice, než by posuzovali konkrétní pořady.

Potenciální a ztracení posluchači

více poslouchají rádio jako kulisu, vyžadují dynamičnost mluveného slova i hudby, odlehčení, popř. humor; nechtějí se soustředit příliš na mluvené slovo. Přes všechny výhrady, vnímají ČRo velmi pozitivně: zejména kvůli kultivovanosti a profesionalitě.

Významnými faktory neposlouchání stanic ČRo jsou:

- Nezajímavá a zastaralá hudba
- Příliš mnoho mluveného slova, nezajímavé informace
- Celkově příliš monotónní, pomalý a nevyhraněný charakter vysílání

Posluchači ČRo

ocení mluvené slovo, zpravodajství, rozhovory, poradny, hry, specifické pořady a celkově kultivovaný ráz vysílání.

Posluchači jsou s plněním role veřejnoprávnosti spokojeni, mnozí ČRo považují za nejobjektivnější a nejdůvěryhodnější médium v ČR.

Posluchači nemají výrazné výtky k plnění role veřejnoprávnosti, ve srovnání s ČT dokonce u mnohých posluchačů ČRo vychází lépe: jako důvěryhodnější, objektivnější, nezávislejší.

Objevují se obavy o celkovou nezávislost médií v kontextu s výsledky voleb a vlastníky vydavatelství, ČRo je vnímán jako plně nezávislý, objektivní a poskytující vyvažující prostor různým názorům, zejména politickým.

Někteří respondenti namítají, že chybí některá zajímavá témata, zejména více témat a hudby pro mladé. Pro některé jsou zase témata i hudba příliš mainstreamové. Také opakovaně zaznívají hlasy po větší konfrontaci např. při politických rozhovorech.

Celkově je však hodnocení ČRo v oblasti naplnění očekávání od veřejnoprávního rádia známku vysoce kladné.

Doporučení vyplývající z názorů respondentů

Více propagovat ČRo, všechny jeho stanice /propagovat je navzájem ve vysílání, včetně ivysílání , programovou nabídku, profily jednotlivých stanic, edukovat českou populaci, soustředit se na mladší posluchače.

Zvýšit celkovou viditelnost – spojení s charitativními, společenskými a kulturními událostmi.

Být vidět v regionech – výrazně se angažovat v regionálním zpravodajství a publicistice.

Stavět na silné tradici ČRo: zachovat tradiční pořady stálice, které posluchači znají z dětství/rodiny.

Doporučení /2/

Aktualizovat hudební výběr /omladit, neopakovat písně, více alternativní, neohrané hudby, komunikovat Rádio Wave a další specifické stanice (D-dur, Jazz).

Více využívat online nástroje: vysílání i archiv, sociální sítě, aplikace (také např. dopravní zpravodajství), edukovat v oblasti digitalizace, zlepšit archiv.

Kontrolovat dostatečně odlišnou profilaci jednotlivých stanic /aby se profilově nepřekrývaly/.

Držet specificky vynikající a bezkonkurenční úroveň projevu moderátorů – kultivovanost a vysoký standard českého jazyka – a udržet vysoký standard zpravodajství /24 hod informační servis, přísná pravidla ověřování zpráv.

Doporučení /3/

Pokračovat ve vysokém standardu dramatické a literární tvorby – četba na pokračování a rozhlasové hry jsou vnímány jako jedinečné, velmi kvalitní a tvořící významný pilíř image ČRo.

Nerušit pořady a témata, které jsou spíše minoritního charakteru – např. dechovka, bohoslužba. Posluchači vnímají vysílání pro všechny, i minority, jako důležitý aspekt veřejnoprávního vysílání.

Udržet či posílit početně pořady o vědě a technice, ale i cestování, rozhovory se zajímavými hosty, kteří něco dokázali, více témat o zdraví, životním stylu, více humoru.

Děkuji za pozornost